

ממשלה בטבע

לראשונה זה 60 שנים קיימה ממשלת ישראל את ישיבתה השבועית בטבע

כתיבה: אסנת איתן

הזמנה שלא ניתן לסרב לה, ונתבשרנו כי ממשלת ישראל נעתרה לה. מאותו רגע ואילך יצאנו למסע מרגש של התכוננות נמרצת לקראת אירוח הממשלה ליום פעילות מלא שכולו בטבע.

את היום החגיגי פתחנו במערת המנורה שבגן לאומי בית שערים, שם נערך טקס הסרת הלוט מעל לסמל המנורה הגדול ביותר שנמצא במקום - מנורת שבעה קנים בגובה 1.90 מטרים וברוחב 1.20 מטרים, המעידה על מרכזיותה הרוחנית של בית שערים כעיר יהודית. בית שערים היא מקום קבורתו של "הרבי" - רבי יהודה הנשיא, והיא שומרה בסיוע רשות העתיקות. לאחר הטקס קיים ראש הממשלה אהוד אולמרט סיור אישי במערות הקבורה הייחודיות, עם מנכ"ל רשות הטבע והגנים ועם מנהלת הגן הלאומי בית שערים - רויטל וייס, ובהדרכתו של הארכיאולוג הראשי - ד"ר צביקה צוק. מיד לאחר מכן התכנסו השרים וירדו אל בטן האדמה - לתוך מערת המוזיאון, ששימשה בעבר כבור מים. כאשר כל השרים ישובים סביב שולחן עץ ענקי שבנה בכישרון רב הנגר שלנו, ציון, התקבלה התמונה ההיסטורית: ממשלת ישראל מקיימת את ישיבתה

בתוך מערה!

במהלך הישיבה הציג מנכ"ל רשות הטבע והגנים, אלי אמיתי, את התכנית הלאומית לעידוד תרבות הפנאי והנופש בחיק הטבע, שתוביל רשות הטבע והגנים. התכנית כוללת הקמת "רשת" של 32 חניוני לילה - מתוכם 20 חניונים קיימים של רשות הטבע והגנים שיזכו לשדרוג, ועוד 12 חניוני לילה חדשים שייבנו ברחבי הארץ, כולם ברמה הגבוהה ביותר, להנאתם של אזרחי ישראל, ומתוך מטרה ברורה להשיב את נוהג הלינה תחת כיפת השמיים בטוילי הנוער. הממשלה

מדי יום ראשון מתכנסת ממשלת ישראל לישיבתה השבועית תחת מנורות הניאון במשרד ראש הממשלה בירושלים. לכבוד שנת ה-60 למדינת ישראל ולציון פתיחתו של שבוע האהבה לטבע, למים ולסביבה, קיימה ממשלת ישראל את ישיבתה השבועית במערת המוזיאון שבגן לאומי בית שערים, ומשם המשיכו ראש הממשלה והשרים לאירוח בחוות משמר הכרמל.

הכול התחיל כאשר נתבשרנו כי התכנית הלאומית לעידוד תרבות הפנאי והנופש בחיק הטבע, עליה עמלה רשות הטבע והגנים בחודשים האחרונים, תובא לאישור הממשלה, ומנכ"ל רשות הטבע והגנים, אלי אמיתי, נתבקש להציג את התכנית בפני השרים. מאחר שישיבת הממשלה תוכננה להתקיים ביום הפותח את שבוע האהבה לטבע, למים ולסביבה הוצע המנכ"ל לקיים את ישיבת הממשלה בטבע. בהתחשב בכך שממשלת ישראל מעולם לא קיימה את ישיבתה השבועית מחוץ לירושלים - להוציא ביקור אחד בקברו של דוד בן גוריון - מדובר היה בהצעה חריגה ויצירתית, עד כי איש לא האמין שהדבר אפשרי. כיצד ממשלה מלאה, על כל שריה ובראשות ראש הממשלה, אמורה לצאת ליום עבודה בחיק הטבע? זו לא בקשה תמימה של תלמידים ל"שיעור בשמש"; זו ממשלת ישראל!

אלא שאין הביישן למד, ומי שהיה נועז דיו להציע לארח את ממשלת ישראל בתוך מערה האמין גם האמין כי הדבר ייתכן. כאשר קיבלו במשרד ראש הממשלה את התכנית שהוכנה ליום האירוח - קיום הישיבה במקום מושבו ההיסטורי של הסנהדרין; ריחות הפריחה בגן הלאומי בית שערים; ומראה המנורה במערת המנורה שבגן הלאומי - כבר הייתה זו

ראש הממשלה אהוד אולמרט מסייר בגן לאומי בית שערים בליווי מנכ"ל רשות הטבע והגנים אלי אמיתי

שאול מופז, שר התחבורה והשחיקים שהגיעו לגן לאומי בית שערים

ראש הממשלה מבקר באתר הקמפינג בחוות משמק הכרמל

חגיגות האהבה לטבע

שנת שיא באירועי שבוע אהבה לטבע, למים ולסביבה 2008

כתיבה: מזי מגנאגי מוסקוביץ
צילום: סלמאן אבו-רוכון

שבוע האהבה לטבע, למים ולסביבה, שהתקיים השנה בין התאריכים 29 במרס ל-5 באפריל, נערך זו השנה השישית על ידי רשות הטבע והגנים, המשרד להגנת הסביבה, רשות המים ומשרד החינוך, במטרה להעלות את המודעות הציבורית לנושאי שמירת טבע, מורשת, סביבה ומים, כדי שגם הדורות הבאים יוכלו ליהנות מאוצרות הטבע הסובבים אותנו, ויפעלו למען שמירתם.

השנה מדובר בשנת שיא של אירועים חדשים שהעלו את יוקרתו של השבוע: ישיבתה השבועית של ממשלת ישראל התקיימה בגן לאומי בית שערים ביומו הראשון של שבוע האהבה. אירוע חדש נוסף שהצטרף למכלול האירועים הוא תחרות צילומים לציבור הרחב שעלתה באתר nana10 והציעה פרסים יוקרתיים לזוכים.

להלן פירוט חלק מהאירועים שנערכו במהלך השבוע:

טקס חגיגי בבית הנשיא במעמד נשיא המדינה, שמעון פרס, ובהשתתפות: גדעון עזרא - השר להגנת הסביבה, אלי אמיתי - מנכ"ל הרשות, שי אביטל - מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה ופרופסור אורי שני - יו"ר רשות המים.

גם הציבור הרחב נהנה משפע פעילויות בסופי השבוע של שבוע אהבה: בגן לאומי ירקון נהנו המבקרים מתערוכת כלים חקלאיים מראשית ההתיישבות בפתח תקווה, מגן שניגן על כלים בלתי שגרתיים מעולמם של החלוצים, מסדנאות ציור, ממספרי סיפורים ועוד.

בגן לאומי הרודיון חיפשו את המטמון, צעדו (ארבל, תבור וגלבע) רבות משתתפים התקיימו במחוז צפון, סדנאות חפירה ייחודיות התקיימו בגן לאומי תל ערד, בחי בר יטבתה התקיים הפנינג

משפחות, ועוד.

אירועים רבים נערכו ביחידות צה"ל השונות, ביומו הראשון של השבוע נערך יום עיון משותף של הרשות ומפקדת קצין החינוך והנוער הראשי בנושא צה"ל ושמירת טבע, במהלך השבוע אירחה הרשות פיקודים שונים באזורים שונים: פיקוד צפון בגלבע, פיקוד דרום בממשית, סירת מטכ"ל ביצעה פעילות שמירת טבע בדרום ובאזור אילת נמשך שיתוף הפעולה עם חיילי בסיס אוגמ"ר 80.

גם משטרת ישראל זכתה לאירוע סביבתי משלה. מחוז צפון של הרשות אירח את ספ"ק המשטרה של המחוז בגולן.

במהלך השבוע נערכו טקסים חגיגיים להכשרת אתרים חדשים בשטחים הפתוחים והסדרתם לביקורי קהל. בעמק חפר, מדרום למושב אומץ, נחנך גן לאומי מבצר קאקון.

גן לאומי תל צפית, הממוקם מדרום לקבוץ כפר מנחם, אחד מאתרי הנוף והתצפית הבולטים והיפים בישראל - נחנך גם הוא במהלך השבוע.

בדרום הוכרזה בטקס חגיגי שמורת טבע - מכתש גדול.

כמו כן נחנך בדרום "הבית המצרי" בפארק אשכול ולקראת סיומו של השבוע נפתחו לקהל הרחב בצפון המבואה ומבצר המערות בגן לאומי ארבל.

בעומס האירועים הרב רוו עובדי הרשות קצת נחת ונהנו מיום המדע - יום עיון מקצועי שדן במגוון נושאים הקשורים בשמירת טבע ומורשת ובו הוצגו עבודותיהם המקצועיות של העובדים.

תודה לכל עובדי רשות הטבע והגנים המסורים שעשו מלאכתם נאמנה והיו חלק משמעותי בהצלחת השבוע ובהעברת המסרים החשובים של שמירת הטבע לחלקים רבים בציבור הישראלי.

השרים יושבים לשולחן הממשלה במערת המחיאון, צילום: אבי אוהיון, לע"מ

אישרה העברת תקציב של כ-30 מיליון ש"ח למימוש התכנית. בנוסף אישרה הממשלה העברת תקציב לתכנית עידוד ענף הרכיבה על אופניים, במסגרתה יוקם שביל ישראל לאופניים - שיעבור כמובן גם בשמורות הטבע והגנים הלאומיים.

לאחר שהסתיימה הישיבה ההיסטורית המשויך ראש הממשלה, בלוויית השרים, לחוות משמר הכרמל - אתר הקמפינג שמהווה מודל לתכנית הקמפינג שאושרה. בחניון משמר הכרמל התבצע בשנים האחרונות עבודות שימור ופיתוח אשר הפכו את החווה החרבה לחניון לילה המספק את כל השירותים שהמטייל זקוק להם: חדרי הדרכה, חדרים ללינה עבור מורים ונהגים, אזור נרחב להקמת אוהלים, מרפסות מנוחה ונקודות תצפית אל הנוף הירוק, טבון להכנת פיתות, מטבח מצויד ופתוח, מקלחות ושירותים ואפילו חנות לצידוד ובית קפה קטן על מרפסת מעץ, שמשקיפה על הר הכרמל הירוק ממזרח ועל הים הכחול ממערב. ראש הממשלה נפגש עם קבוצת תלמידים מבנימינה ששהתה בחניון הלילה ואף "הזניק" קבוצת רוכבי אופניים מקצועית שיצאו למסלול רכיבה בהרי הכרמל.

הביקור נחתם בטקס חגיגי שבו נשא דברים, בין השאר, יצחק ריש, בן 92, חבר בקבוצת המייסדים של משמר הכרמל שריגש את הקהל בסיפורו האישי. ראש הממשלה שב והודה לרשות הטבע והגנים על יום מאוורר בחיק הטבע, יום לא שגרתי בחייה של ממשלה. אנחנו, חברי רשות הטבע והגנים, סיכמנו אירוע מוצלח ולא שגרתי, שהתחיל בהצעה חסרת תקדים, הסתיים בביקור היסטורי ופתח שבוע אינטנסיבי ומלא פעילויות שמהותן קירוב הקהל לטבע ולערכיו - שבוע האהבה לטבע, למים ולסביבה, שזכה השנה להיות במרכז סדר היום הלאומי!

נפתחו לציבור המצודה והמבואה החדשה בארבל

של האתרים קולטי הקהל שמפעילה הרשות (כ־60 אתרים קולטי קהל מתוך כ־500 שמורות טבע וגנים לאומיים שמנהלת הרשות בסך הכול). ההכנסות מכניסת מטיילים לאתר יופנו לתחזוקתו, כולל שירותי נוחיות, מים, ניקיון, חשמל והדרכה, שלא היו קיימים באתר עד כה.

"סיפור גבורתם של המורדים במצוק הארבל שווה בעוצמתו לסיפור המורדים במצדה", אומר אלי אמיתי, מנכ"ל רשות הטבע והגנים. "ראוי שתלמידים יכירו את סיפור הקרב ואת סיפורו של הארבל ממבט קרוב. המצודה המרשימה עמדה שנים בלא שהמטיילים יכלו להגיע אליה, ואני גאה שבזכות ההשקעה הרבה יוכלו היום להגיע למצודה חלק גדול מהמבקרים בגן הלאומי, ואלו ייהנו גם ממבואה חדשה, אשר תעניק שירותים הכרחיים, ומתוספת כוח האדם והתקציבים לתחזוקת המקום".

הטקס בארבל התקיים במסגרת "שבוע האהבה לטבע, למים ולסביבה" הנערך זו השנה השישית ברציפות על ידי רשות הטבע והגנים, המשרד להגנת הסביבה, רשות המים ומשרד החינוך.

ראש המועצה האזורית אל־באטוף - ד"ר ריאד חטיב והציבור הרחב, שכלל גם תלמידים מבתי הספר באזור. לאחר הטקס נערכו במקום סיורים ופעילויות חינוכיות בהשתתפות תלמידים.

מצוק הארבל הוא אחד מסמלי הנוף של ארץ ישראל. הקיר הזקוף, שראשו מתנשא לגובה של כ־400 מטר מעל לכנרת, מספק נופים מרהיבים על מרחבי הגליל והגולן ואוצר בקרבו ערכי טבע ומורשת. כבר בימי קדם שימשו המערות במצוק כביצורים של מורדים. על אחת המלחמות הקשות (לא נזכרת מלחמה ספציפית) שהתנהלו במצוקי ארבל מסופר בספר הנביא הושע (הושע י', 14), ועל מלחמה אחרת, מאוחרת יותר אך קשה לא פחות, מסופר בספרו של יוסף בן מתתיהו על מלחמות היהודים ברומאים. בספר מסופר כי בשל מיקומן של המערות התקשו חייליו של הורדוס להגיע אל המורדים שהסתתרו בהן, ולבסוף שולשלו מראש המצוק "ארונות", ובתוכם חיילים אשר משכו את המורדים והשליכו אותם אל התהום באמצעות מוטות ארוכים. עד עתה לא ניתן היה להגיע אל המצודה והמערות - מסיבות בטיחותיות, אך במהלך החודשים האחרונים עמלו ברשות הטבע והגנים על הכשרת מסלול הליכה למיטיבי לכת, שיאפשר הגעה בטיחותית, בסיוע מעקות, סולמות ועוגני אחיזה בסלע, ללא פגיעה באתר עצמו.

בנוסף, נחנכה בטקס מבואה חדשה שנועדה להקל קליטת מאות אלפי המבקרים אשר פוקדים את המקום מדי שנה, בהם כ־70 אלף תלמידים. בעתיד יוסדר גן לאומי ארבל לקליטת קהל, ומחירי הכניסה לאתר יהיו זהים לאלו

חונכת מצודת הארבל - תלמידים מטיילים לראשונה בשביל החדש

כתיבה: עומרי גל, עוזר דוברת רשות הטבע והגנים
צילומים: סלמאן אבו רוכון

בטקס מרשים שהתקיים ב־3 באפריל נחנכו המבואה החדשה ושוקום המצודה בגן לאומי ושמורת טבע ארבל. הטקס נערך במעמד מנכ"ל רשות הטבע והגנים - אלי אמיתי, ראש המועצה האזורית גליל תחתון - מוטי דותן,

מנכ"ל הרשות אלי אמיתי ומנהל מרחב גליל תחתון ועמקים עמי דורפמן